

обмін анонімними даними про місце злочину, використання зброї, нападників дозволяє місцевій поліції покращити стратегію щодо попередження насилля на вулицях.

Наявність інформації у поліції щодо здійснення насильства залежить від людей, які повідомляють про ці злочини, але багато потерпілих не повідомляють, тому що бояться репресій, не хочуть, щоб їх власну поведінку було ретельно вивчено, або тому що вони не думають, що поліція може вжити ефективні дії, якщо вони повідомляють про це. Тому найбільша перевага у впровадженні Кардіффської моделі запобігання насильства полягає у забезпеченні прозорості та довіри місцевих громад.

*Науковий керівник В. І. Филипська*

УДК 343.9:343.226

**ВЛАСТА АНАТОЛІЙВНА НЕЧАЄВА**

*Харківський національний університет внутрішніх справ*

### **СЕКСУАЛЬНИЙ ХАРАССМЕНТ**

Насильство – це всеохоплююча проблема. Воно має універсальний характер. Об'єктом його може стати будь-яка людина і будь-яка сім'я, незалежно від соціального стану, рівня життя, місця проживання. Насильство є однією з основних причин смертності в усьому світі серед людей віком від 15 до 44 років.

Потрібно розібратися в досить незрозумілому терміні для українських громадян як «харассмент». Якщо спростувати, харассмент – це загальний термін для цілого списку вчинків, які зачіпають або принижують людину, створюють несприятливу обстановку, викликають почуття сорому або лякають. Список дуже довгий: кпини, жарти, докучання, переслідування, вульгарні натяки і погрози – все це різні форми харассмента.

Більш того, харассмент буває не тільки сексуальним: одна людина може принижувати іншу через її вік, національність, колір шкіри, віросповідання, сексуальну орієнтацію, фізичні або інтелектуальні особливості. Наприклад, якщо хтось із колег весь час зневажливо коментує ваші релігійні погляди, це теж харассмент.

Це юридичний термін, причому не тільки в США. Перші позови стосувалися харассмента на робочому місці за расовою ознакою, а ось сексуальний харассмент в Америці вперше визнали формою дискримінації в 1976 і 1977 роках.

З боку може здаватися, що будь-які вчинки сексуального характеру на роботі, флірт і вульгарні жарти в США вважаються харассментом, але

це не так. Є чіткий звід правил, що визначають, що саме є сексуальним харасментом, а що – ні. Ці правила ще в 1980 році склала американська Комісія з рівних можливостей працевлаштування (ЕЕОС).

За формулюванням комісії, харасментом вважаються різні небажані дії сексуального характеру, але тільки досить значні і, як правило, неодноразові. Хоча харасментом вважають і деякі важкі разові вчинки – наприклад, якщо начальник схилив вас до сексу, натякаючи, що у разі відмови у вас будуть проблеми.

Американське національне юридичне бюро Bloomberg BNA навіть випускає для співробітників американських компаній спеціальну методичку «Запобігання сексуального харасмента та інших форм харасмента на робочому місці». Там чітко сказано, що «небажані дії» – це вчинки, які людина не ініціювала і сприймає як образливі або неприємні.

Як правило, сексуальний харасмент на робочому місці в США розглядають як цивільне правопорушення, відповідальність за яке несе роботодавець. Тому завдання роботодавців – запобігати подібним випадкам: підвищувати корпоративну культуру, забороняти дискримінацію (і в тому числі харасмент) внутрішніми правилами компанії, розслідувати скарги на харасмент від співробітників і вживати заходи, якщо ці скарги підтвердяться. Це може бути попередження, догана, робота зі штатним психологом або консультантом, зниження по службі, тимчасове відсторонення від посади або навіть звільнення. Порушника також можуть зобов'язати виплатити компенсацію.

У США для запобігання харасмента вироблена ціла система формальних дій: необхідно направити повідомлення кривдникові про неприпустимість його дій, після чого збирається або трудова, або шкільна комісія, за підсумками якої застосовуються дисциплінарні заходи. Можливо і кримінальне переслідування. Крім цього, в школах часто використовуються кодекси учня і керівництва для різних ситуацій, в тому числі про «Буллінг і харасмент». Навчальні заклади можуть прямо забороняти відносини між учнями та викладачами.

З моєї точки зору, для того, щоб врегулювати цю проблему в Україні краще використовувати досвід зарубіжних країн і розробити законопроект, який буде передбачати адміністративну відповідальність за харасмент у вигляді штрафу, який не буде «символічним». Однією з найбільших проблем прийняття такого закону є саме визначення терміну «домагання» та саме визначення тонкої грані між харасментом і компліментом від колеги. Необхідно закріпити чітке поняття «харасмента».

Маю велику надію, що найближчим часом і в Україні це питання буде врегульовано на законодавчому рівні.

*Науковий керівник: Н. В. Краснова*